2 актілі балет
«Қар патшайымы»

"Снежная королева"
балет в 2-х действиях

І-ші акт

1-ші картина

Мұзды таулардың фонындағы қарлы жазық — бұл қар патшайымының патшалығы. Қар түйіршіктері айналып, жел қатты соғып тұрған сәтте касында екі адал троллмен қар патшайымы пайда болады. Патшайымның сиқырлауымен сиқырлы айна пайда болады. Бұл айна арқылы қар патшайымы адамдардың әлемін бақылайды. Кенеттен сиқырлы айнада қызыл раушан пайда болады. Қар патшайымы бұл сәтте ашуға бой алып, сиқырлы айнаны сындырады, ал айна бөліктері бүкіл жер бетіне ұшады.

2-ші картина

Көше. Қыстың таңы. Балалар көңілді ойындар ойнауда, олардың арасында ажырамас достар Кай мен Герда да бар. Кай Гердаға адал достықтың белгісі ретінде қызыл тірі раушан гүлін береді. Герда мұндай сыйлыққа өте қуанышты, ол тірі гүлдерді, әсіресе раушан гүлдерін жақсы көреді. Бұл көріністі сырттай тролльдар бақылап тұр.

Тролльдар Қар патшайымының тапсырмасымен гүлдерді жақсы көретін адамдарды іздеп және барлығын Қар патшайымына хабарлап жеткізеді.

Қатты жел көтеріп, дүрбелең басталған кезде Кай мен Герда бір-бірін көрмей, жоғалтып алады. Кайдың көзіне сиқырлы айнаның сынығы түсіп, жанына батады. Сол сәтте Қар патшайымы пайда болып, оған Кай ұнағандықтан Кайды өзімен бірге алып кетуді шешеді. Тролльдер қар патшайымының бұйрығымен Кайды ұстап алып, оны қар патшайымының патшалығына алып кетеді. Герда Кайды іздейді. Кайдың қалай ұрланғанын көрген достары Гердаға жол көрсетеді. Герда Кайды қайтаруды ұйғарып, оған көмекке ұмтылады.

3 -ші картина.

Герда өзінің сүйікті досы Кайды іздеп қар патшайымының ізімен жүгіреді. Күші қалмаған Герда өзінің адасқанын түсінеді. Герда қатты қорқады. Кенеттен сүйкімді кемпір пайда болады. Кемпір адасқан Герданы демалып алу үшін үйіне шақырады.

4- ші картина.

Гүлдер бағы. Кемпірдің көптеген әдемі гүлдері бар ғажайып бағы бар. Бұл гүлдер сөйлеп, билей алады. Герда гүлдермен билеп, Кайды ұмытып ұйықтап қалады. Түсінде Герда Кайды көреді. Олар бұрынғыдай ойнап, ол оған қызыл раушан гүлін береді. Герда оянады. Ол тездету керек екенін есіне алып, Кайды іздеу үшін әдемі бақтан қашып кетеді.

Қатты жел көтеріп, дүрбелең басталған кезде Кай мен Герда бір-бірін көрмей, жоғалтып алады. Кайдың көзіне сиқырлы айнаның сынығы түсіп, жанына батады. Сол сәтте Қар патшайымы пайда болып, оған Кай ұнағандықтан Кайды өзімен бірге алып кетуді шешеді. Тролльдер қар патшайымының бұйрығымен Кайды ұстап алып, оны қар патшайымының патшалығына алып кетеді. Герда Кайды іздейді. Кайдың қалай ұрланғанын көрген достары Гердаға жол көрсетеді. Герда Кайды қайтаруды ұйғарып, оған көмекке ұмтылады.

3 -ші картина.

Герда өзінің сүйікті досы Кайды іздеп қар патшайымының ізімен жүгіреді. Күші қалмаған Герда өзінің адасқанын түсінеді. Герда қатты қорқады. Кенеттен сүйкімді кемпір пайда болады. Кемпір адасқан Герданы демалып алу үшін үйіне шақырады.

4- ші картина.

Гүлдер бағы. Кемпірдің көптеген әдемі гүлдері бар ғажайып бағы бар. Бұл гүлдер сөйлеп, билей алады. Герда гүлдермен билеп, Кайды ұмытып ұйықтап қалады. Түсінде Герда Кайды көреді. Олар бұрынғыдай ойнап, ол оған қызыл раушан гүлін береді. Герда оянады. Ол тездету керек екенін есіне алып, Кайды іздеу үшін әдемі бақтан қашып кетеді.

ІІ-ші акт

5-ші картина.

Қар патшайымының тролльдері Герданың Кайды іздеуіне кедергі жасайды және олардың бұл әрекеттері жүзеге асты. Герда тағы да адасты, үміті үзіліп қатты жылайды. Кенет қара қарға пайда болады. Ол сарайда қызмет ететіндіктен өте талғампаз және сыпайы. Герданың әңгімесін тыңдаған қарға оны сарайға апарып, Герданы ханзада, ханшайым және барлық сарай қызметкерлерімен таныстыруды шешеді.

6-шы картина.

Сарайдағы бал. Сарай қызметкерлері ханзада мен ханшайымды күтіп алады. Салтанатты би басталады. Бидің соңында ханзада ханшайымға алтын раушан гүлін береді. Осы кезде Герда жүгіріп шығып, ханзадаға қарай жүгіреді. Герда оны Кай деп ойлады, бірақ ол қателесті. Герда тағы да жылайды. Ханзада мен ханшайым оны жұбатып, сыйлықтар беріп, қызметшілерін беріп, Кайды іздеуге жібереді.

7 - ші картина.

Түн. Орман. Қарақшылар жаңа тонау жоспарын дайындап жатыр. ҚарақшылардыңКөсемі өзінің ұстамды бұғысын пышақпен қорқытып әзілдесіп жатыр. Барлық қарақшылар өте көңілді.

Кенеттен қарақшылар біреудің келе жатқанын естіді. Қандай сәттілік! Олар тұтқиылдан шабуыл жасауды шешеді. Олар Гердаға шабуыл жасап, оны тұтқынға алады. Барлық қызметшілер мен қарға қашып кетеді. Герда қарақшылардың қолында. Қарақшылар Гердадан сарайда сыйға тартылған заттарды алып кетеді. Қарақшы Гердадан Кай сыйлаған раушан гүлін алып оны лақтырып жібереді. Гүлдер қарақшыларды қызықтырмайды. Герда раушан гүлді абайлап алып, кеудесіне басады. Қарақшы бұл раушанның Герда үшін өте қымбат екеніне таң қалады, Гердадан түнде қараңғы орманға келуіне не түрткі болғанын сұрайды. Герданың қайғылы оқиғасын естіген қарақшылар оған жанашырлық танытады. Қарақшы Гердаға көмектесуді шешеді. Ол барлық тартып алған заттарын өзіне қайтарып, бұғыларын сыйға береді. Бұғы Герданы қар патшайымының патшалығында жатқан өзінің сүйікті досы Кайға апаруы керек! Герда қарақшыларға шын жүректен алғыс айтып, жолға шығады.

8-ші картина.

Боран. Қар патшайымының патшалығы. Герда мен бұғылар жол табу үшін күреседі. Бұғы шаршап құлап, әрі қарай жүре алмайды. Герда бұғыға жылы киімдерін тастап, Кайды іздеуге жалғыз кетеді.

9 -шы картина.

Қар патшайымының сарайы. Мұз залы. Қар патшайымы үшін қар ұшқыны мен тролльдер билейді. Қар ханшайымы тролльдерге Кайды әкелуді бұйырады. Кай мүлде өзгерді. Ол енді күлмейді, ойнамайды. Ол тек қар ұшқынының биін тамашалауға қызығады. Кай қар патшайымымен билейді, оған барлық істе бағынады. Қар патшайымы Кайды қар патшалығының ханзадасы етуді ұйғарды. Ол оның жүрегі мұз кесегіне айналуы үшін Кайдың басына сиқырлы тәж кигізгісі келеді. Кенет Герда жүгіріп кіріп, Кайды құшақтайды. Кай Гердаға салқын қабақ танытып итеріп жібереді. Кай көптен күткен кездесуге мүлдем қуанбайды, Герданы танымайды. Герда Кай сыйлаған раушан гүлді алып шығады. Қар патшайымы күледі де, Кайға қар патшалығының ханзадасы бол деп тәжді ұсынады. Кай қолында тәж бен раушан гүлін ұстайды, оның алдында таңдау тұр. Кай бүкіл қар патшалығының ханзадасы бола алады немесе Гердамен бірге кете алады. Кенет Кай раушан гүлінің тікенегін шаншып, оны тастап кетті. Қар патшайымы жеңіске жеттім деген сеніммен күледі. Герда Кайдың қолын алып сүйеді. Таңғажжайып сәт орын алуда! Кай Герданы есіне алып, оны қатты құшақтайды. Ал Қар патшайымы олардың шынайы достығы мен махаббатына қарсы тұра алмайды! Қар патшалығы, қар патшайымы және оның жанындағылар ғайып болады.

10 -шы картина.
Кай Герда үйге келеді! Қайтар жолда оларды достары күтіп алады. Барлығы Кай мен Гердаға шын жүректен қуанышты! Қымбатты және шынайы достар, өмір сүріңіз және бақытты болыңыз!

1 картина.
Снежная равнина на фоне ледяных гор- это царство снежной королевы. Кружат снежинки, ветер усиливается, появляется снежная королева, с ней два верных тролля. Королева колдует, возникает волшебное зеркало. Через это зеркало снежная королева наблюдает за миром людей. Вдруг в зеркале появляется алая роза. Снежная королева в гневе. Она ненавидит всё живое, особенно цветы. Снежная королева в гневе разбивает волшебное зеркало и осколки разлетаются по всей земле.

2 картина.
Улица. Зимнее утро. Дети играют в весёлые игры, среди них Кай и Герда, неразлучные друзья. Кай дарит Герде алую живую розу, в знак преданной дружбы. Герда очень рада такому подарку, она очень любит живые цветы, особенно розы. За этим наблюдают тролли. Они шпионят по заданию снежной королевы, выискивают людей, которые любят цветы, и все докладывают снежной королеве. Поднимается сильный ветер, начинается суматоха. Кай и Герда потеряли друг друга из вида.

Каю попадает осколок волшебного зеркала в глаз, ему больно. Появляется снежная королева, ей понравился Кай, и она решает забрать его с собой. Тролли по приказу снежной королевы хватают Кая и уносят его с собой в царство снежной королевы. Герда ищет Кая. Друзья, которые видели, как похитили Кая, указывают Герде путь. Герда решает вернуть Кая и спешит ему на помощь.

3 картина.
Герда бежит по следам снежной королевы в поисках своего любимого друга Кая. Выбившись из сил Герда понимает, что она заблудилась. Герда очень сильно напугана. Вдруг появляется милая старушка. Она приглашает Герду в свой дом, чтобы та отдохнула с дороги.
4 картина.
Сад цветов. У старушки прекрасный сад, где много красивых цветов. Эти цветы умеют разговаривать и танцевать. Герда танцует с цветами и засыпает, забыв про Кая. Во сне Герда видит Кая. Они играют как раньше,
и он дарит ей алую розу. Герда просыпается. Она вспомнила, что ей нужно спешить. Герда убегает из прекрасного сада дальше на поиски Кая.

II-действие

5 картина.

Тролли снежной королевы мешают Герде в поисках Кая и это им удаётся. Герда снова сбилась с пути, в отчаянии она горько плачет. Вдруг появляется чёрный ворон. Он очень элегантный и вежливый, потому что служит во дворце. Выслушав историю Герды ворон решает отвести её во дворец, представить Герду принцу, принцессе и всем придворным.

6 картина.

Бал во дворце. Придворные встречают принца и принцессу. Начинается торжественный танец. В конце танца принц дарит принцессе золотую розу. В это момент выбегает Герда и бежит к принцу. Герда решила, что это Кай, но она обозналась. Герда снова плачет. Принц и принцесса успокаивают её, дарят ей подарки, дают слуг и отправляют дальше на поиски Кая.

7 картина.

Ночь. Лес. Разбойники готовят новый план ограбления. Главарь маленькая разбойница шутит над своим ручным северным оленем, пугает его ножом. Всех разбойников это очень веселит. Вдруг разбойники слышат, что кто-то приближается. Какая удача!

Они решают устроить засаду. Нападают на Герду и берут её в плен. Все слуги и ворон убегают. Герда в руках разбойников. Разбойники отбирают у Герды, подаренные ей во дворце вещи. Маленькая разбойница отбирает у Герды и розу, подаренную Каем, но выбрасывает её. Цветы не интересуют разбойников. Герда бережно подбирает розу и прижимает к своей груди. Маленькая разбойница удивлена, что эта роза так дорога Герде, она просит рассказать, что привело её сюда ночью в темный лес. Услышав печальный рассказ Герды, разбойники сочувствуют ей. Маленькая разбойница решает помочь бедной Герде. Она возвращает ей все вещи и дарит своего северного оленя. Олень должен отвезти Герду в царство снежной королевы, где томится её любимый друг Кай! Герда от души благодарит разбойников и отправляется дальше в путь.

8 картина.
Метель. Царство снежной королевы. Герда и северный олень с трудом прокладывают себе путь. Олень падает без сил и не может идти дальше. Герда оставляет северному оленю свои теплые вещи и идет дальше одна искать Кая.

9 картина.

Дворец снежной королевы. Ледяной зал. Снежинки и тролли танцуют для снежной королевы. Снежная королева велит троллям привести Кая. Кай совсем изменился. Он больше не смеётся, не играет. Ему интересно только наблюдать за танцем снежинок. Кай танцует со снежной королевой, повинуясь ей в всём. Снежная королева решила сделать Кая принцем снежного царства. Для этого она хочет надеть на его голову волшебную корону, чтобы его сердце превратилось в кусок льда. Внезапно вбегает Герда, бежит к Каю и обнимает его. Кай холодно отстраняет Герду. Он совсем не рад этой долгожданной встрече, он не узнаёт Герду. Тогда Герда достаёт розу, которую подарил ей Кай. Снежная королева смеётся. Она предлагает Каю корону. Стать принцем снежного царства. Кай держит в своих руках корону и розу, он перед выбором. Кай может стать принцем всего снежного царства или уйти с Гердой. Вдруг Кай укололся шипом розы и выронил её. Каю больно. Королева смеётся, она уверена в своей победе. Тогда Герда берёт руку Кая и целует её. Происходит чудо! Кай вспоминает Герду и

крепко её обнимает. Чары снежной королевы бессильны против искренней дружбы и любви! Снежное царство, снежная королева и её свита исчезают.

10 картина.
Кай Герда возвращаются домой! На обратном пути их встречают друзья. Все искренне рады за Кая и Герду! Живите и будьте счастливы дорогие и верные друзья!

Действующие лица и исполнители:

Арсеньева Екатерина артистка балета балет әртісі	Герда
Данилин Максим артист балета балет әртісі	Кай
Анна Бурлова артиста балета балет әртісі	Снежная Королева
Гульнар Камалова ведущая артистка балета жетекші балет әртісі	Старушка цветочница
Касым Акжан артист балета балет әртісі	Ворон
Айым Садвакасова артистка балета балет әртісі	Разбойница
Артисты балета ГАТТ МАБТ Әртістері	Придворные, друзья, разбойики, тролли, снежинки, ласточки

Музыкасы:

А. Глазунов

Ц. Кюи

М. Мусоргский

Хореографиясы:

М. Тлеубаев